

Ігрова залежність

Бельгія	<p>В Бельгії не існує системи, яка б кваліфікувала залежність від азартних ігор як психічний розлад та якимось врегулювалась. Але будь-яка зацікавлена сторона може вимагати, щоб особа, яка страждає від азартної залежності, була виключена з певних азартних ігор. Це робиться шляхом додавання їх до списку EPIS на вимогу зазначеної зацікавленої сторони.</p>
США	<p>Проблема боротьби з лудоманією (gambling addiction, problem gambling) є надзвичайно актуальною для США. Відповідно до статистики близько 10 мільйонів американців мають проблеми, пов'язані з азартними іграми. Найвищий рівень лудоманії є характерним для штатів де широко розповсюджені азартні ігри, насамперед у Неваді, Міссісіпі, Мінесоті, Канзасі та Нью-Джерсі. Штати Нью-Мексико, Нью-Йорк, Коннектикут, Флорида, Кентуккі і Мічигані мають найнижчі показники залежності населення від азартних ігор.</p> <p>Окремого нормативно-правового акту у сфері реалізації державної політики у сфері боротьби з лудоманією на рівні федерального законодавстві США не існує. Натомість на рівні штатів політика у сфері боротьби з лудоманією реалізується через спеціально створені інституції у сфері азартних ігор, які реалізують відповідні програми на рівні штатів (включають функціонування гарячої лінії, надання консультацій та психологічної підтримки тощо). Як правило, за результатами діяльності у зазначеній сфері розробляються відповідні річні звіти та стратегії, які доповідаються керівництву штату або законодавчому органу штату.</p> <p>Рекомендуємо ознайомитися з річним звітом у сфері боротьби з лудоманією, опублікованим Департаментом з питань боротьби проти наркотиків та алкоголю штату Пенсильванія - 2020 Problem Gambling Annual Report. У сфері боротьби з лудоманією в США також працює низка неурядових організацій, які розробляють та реалізують відповідні програми, проводять щорічні конференції, приймають участь в розробці законодавчих ініціатив та акумулюють значні кошти на боротьбу з лудоманією. Зокрема, найбільшими неурядовими організаціями у сфері боротьби з лудоманією є: The Association of Problem Gambling Service Administrators (APGSA) та The National Council on Problem Gambling (NCPG).</p>
Нідерланди	<p>Орган з азартних ігор (KSA) сприяє профілактиці ігрової залежності. KSA слідкує, щоб власники ліцензій дотримувалися встановлених обов'язків, передбачених ліцензією, серед яких обов'язок дбати про споживача в контексті профілактики ігрової залежності. Орган також проводить роз'яснювальну політику та працює задля підвищення обізнаності про ризики, що пов'язані з азартними іграми.</p>
Італія	<p>Лудоманія в Італії офіційно визнана хворобою Законодавчим декретом № 158 від 13 вересня 2012 року, лікування якої включено в національну систему охорони здоров'я. Національний план дій був розроблений та реалізований у 2013-2015 роках для виконання зазначеного указу. Тому забороняється розміщення реклами ігор з грошовими призами в теле- і радіопередачах, а також під час театральних і кінематографічних вистав, не заборонених для перегляду неповнолітніми. Забороняється реклама ігор з грошовими призами в газетах, журналах, виданнях, під час теле- і радіопередач, у кінотеатрах і</p>

	<p>театральних виставах, а також через мережу Інтернет, які заохочують або посилюють практику таких ігор, або стосуються неповнолітніх, а також ті, які не попереджають про небезпеку ігрової залежності.</p> <p>В оголошенні має бути чітко вказано ймовірність виграшу в одній грі.; попередження про ризик пристрасті до ігор з грошовими призами та відносно ймовірність виграшу, повинні бути вказані в лотерейних білетах; на ігрових автоматах (на пристроях, які активуються при введенні монет або за допомогою електронних платіжних засобів); в залі з ігровими відеотерміналами; у букмекерських конторах; на веб-сайтах, які пропонують ігри з грошовими призами. У разі недотримання цих положень накладається адміністративний штраф у розмірі 50 000 євро;</p> <p>Міністерство охорони здоров'я спільно з Міністерством освіти зобов'язують операторів азартних ігор проводити інформаційно-просвітницькі кампанії в школах з роз'ясненням шкоди азартних ігор.</p>
--	---

Підтримка проблемних гравців

Литва	<p>Міннесотська модель лікування, яка застосовується в центрах допомоги та лікування залежностей, також існують декілька груп де проходять зустрічі анонімних гравців де вони отримують допомогу, та інші неурядові організації, які займаються реабілітаційними програмами. Крім того, проблемні гравці та їхні зацікавлені родичі завжди можуть отримати 10 безкоштовних психологічних консультацій на рік в Управлінні з контролю за азартними іграми при Міністерстві фінансів Литовської Республіки, і нарешті існують групи підтримки для родичів гравців.</p> <p>Що стосується гарячих ліній, то вони поки що недоступні, але регулюючі органи вважають це дуже корисним інструментом для проблемних гравців, а також інших зацікавлених осіб. Можливості співпраці регулюючого органу зі структурами, які займаються психологічною підтримкою - обмежені, оскільки проблема залежності є частиною психічного здоров'я, за яку відповідає Міністерство охорони здоров'я.</p> <p>Щодо операторів, то у них немає юридичних зобов'язань щодо співпраці зі структурами підтримки, тому інформації про їхню взаємодію немає. Проте, слід зазначити, що органи контролю за гральним бізнесом залучають операторів до профілактичної роботи. До кінця 2021 та на початку 2022 року на прохання операторів, регулятор провів навчання персоналу щодо ігрової залежності. Крім того, регулятори ведуть переговори з однією з компаній-операторів щодо залучення її членів до профілактичної діяльності, зниження шкоди тощо. Існує кілька структур підтримки проблемних гравців:</p>
Данія	<p>В Данії існують допоміжні структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - StopSpillet (~StopGambling) — телефон довіри Управління азартних ігор Данії (DGA) з питань залежності від азартних ігор. - ROFUS реєстр датських гравців, які добровільно виключили себе з азартних ігор тимчасово або назавжди. - Лікувальні заклади, які фінансовані державою, та які безкоштовно пропонують гравцям курси лікування від ігоманії. Деякі центри також пропонують консультації для родичів людини із ігровою залежністю. StopSpillet та ROFUS повністю регулюються датським органом-гулятором (DGA). Лікувальні заклади, наприклад, брали участь у розробці тесту

	<p>самооцінки щодо залежності від азартних ігор, який пропонують на веб-сайті StopSpillet. Крім того, консультанти StopSpillet при необхідності направляють гравців, які звертаються по телефону довіри, до відповідного лікувального закладу.</p> <p>Власники датських ліцензій зобов'язані інформувати своїх гравців про вищезгадані структури підтримки, розміщуючи інформацію на видному місці або на своєму веб-сайті, або в зоні входу/місце продажу. Власники ліцензій, що пропонують азартні ігри в Інтернеті, зобов'язані надати тест самооцінки, щоб допомогти гравцям визначити, чи є у них можливі проблеми з азартними іграми.</p>
Польща	<p>Відповідно до ст. 88 Закону про азартні ігри було створено Фонд для вирішення проблем азартних ігор, яким керує міністр охорони здоров'я. Фонд є державним фондом спеціального призначення, доходи якого нині становлять 1% доходів від субсидій на ігри, які підпадають під дію державної монополії. Діяльність фонду охоплює 5 напрямків: дослідження, профілактика, підвищення якості профілактичних та лікувальних програм, просвітницька та інформаційна діяльність, вирішення проблем, пов'язаних із залежністю. Фонд також має телефон довіри для людей, які постраждали від азартних ігор.</p> <p>У Польщі за профілактику азартних ігор відповідає міністр охорони здоров'я, а регулюючим органом є міністерство фінансів. Співпраця включає обмін досвідом та інформацією для досягнення спільної мети, такої як запобігання шкоді від азартних ігор. Щодо операторів, то у них немає юридичних зобов'язань щодо співпраці зі структурами підтримки. Проте, слід зазначити, що регулятор залучає операторів до превентивної діяльності. Наприклад, оператори гральних автоматів повинні дотримуватись правил відповідальної гри. Він містить назви установ, які допомагають людям із ігровою залежністю.</p>
Ірландія	<p>В Ірландії існує гаряча лінія, підтримка якої фінансується операторами азартних ігор. Національної програми самовиключення не існує. Ірландія розробляє закон про створення окремого органу регулювання азартних ігор.</p>
Норвегія	<p>У Норвегії є кілька організацій, що займаються підтримкою та лікуванням ігроманів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Національна лінія допомоги, що фінансується регулятором та національним планом дій щодо боротьби з азартними іграми. https://hjelpelinjen.no/en/front-page/; - Лікувальні центри, деякі приватні терапевти, але більшість із них перебувають у національній системі охорони здоров'я. Державне організоване лікування переважно безкоштовне для гравців https://www.helsenorge.no/rus-og-avhengighet/spillavhengighet/#behandlin; - Організація Анонімні Гравці, що має кілька груп підтримки https://ganorge.no/; - Організація Spilleavhengighet Norge (Ігрова залежність), організація підтримки проблемних гравців та їхніх сімей, що фінансується/підтримується національним планом дій щодо боротьби з азартними іграми https://www.spillavhengighet.no/; - АКАН - допомагає норвезьким підприємствам запобігати та вирішувати проблеми, пов'язані з алкоголем, наркотиками, іграми та азартними іграми. Належить державі та найбільшій профспілковій організації. Деякі з їхніх

	<p>проектів фінансувалися за рахунок національного плану дій щодо боротьби з азартними іграми https://akan.no/english-information-about-akan/.</p> <p>Норвезьке управління з азартних ігор відповідає за багато заходів у рамках національного плану дій боротьби з азартними іграми. Суб'єкти, які фінансуються за рахунок цього плану, мають надсилати заявки, або мають відповідний контракт. Регулятор відповідає за національну лінію допомоги, і має контракт із лікарнею, яка надає відповідну послугу.</p> <p>Оператори повинні повідомляти про наявну гарячу лінію. Телефон довіри надає інформацію про варіанти лікування та підтримки гравців та їхніх найближчих родичів. Лікування є державною послугою у Норвегії.</p>
Нідерланди	<p>У Нідерландах організації з лікування залежності мають програми для ігromанів (але не для їхніх сімей). Це спеціальне лікування залежності, яке оплачує медичне страхування. Також є групи самопомоги для гравців та їхніх сімей/подружжя.</p> <p>Було створено Фонд запобігання залежності. Цей фонд має три напрями, два з них безпосередньо пов'язані з допомогою та наданням інформації проблемним гравцям (та їх сім'ям). Перший - дослідження залежності від азартних ігор та профілактика ігрової залежності. Другий – анонімна допомога проблемним гравцям.</p> <p>Останньою метою регулятора є створення цілодобової національної служби підтримки, яка надає інформацію та допомогу проблемним гравцям.</p> <p>Орган-регулятор - Kansspelautoriteit відіграє координуючу роль щодо організацій, що займаються лікуванням залежності. Kansspelautoriteit регулярно консулює ці організації та колишніх ігromанів. Kansspelautoriteit є адміністратором Фонду запобігання залежності. Цілі витрат визначаються Kansspelautoriteit у співпраці з Міністерством юстиції та безпеки та Міністерством охорони здоров'я. Також оператори дають поради щодо цілей витрат, адже вони мають платити за фонд (відсоток від їхнього валового ігрового доходу).</p>
Фінляндія	<p>Структури підтримки у Фінляндії в основному засновані на роботі НУО/третього сектора, а частину координуючої роботи очолює Фінський інститут охорони здоров'я та соціального забезпечення (THL) (https://thl.fi/en/web/thlfi-en/o-nac/що)-c-thl). Місцеві округи також несуть відповідальність за законом за моніторинг та підтримку запобігання шкоді від азартних ігор, паралельно із запобіганням шкоди, заподіяної алкоголем та тютюном. Майже всі фактичні послуги та лікування надаються НУО, наприклад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - національна лінія допомоги Peluuri; - профілактика та лікування проблем Peliklinikka; - освітні програми та координація з боку ЕНУТ; - Європейська мережа запобігання шкоді від азартних ігор EGHPN. <p>Загалом, округи несуть відповідальність за надання допомоги будь-яким проблемним гравцям та їхнім близьким родичам, але доступність послуг, які переважно належать НУО, дуже обмежена і залежить від місця розташування у Фінляндії.</p> <p>Співробітництво з НУО в основному очолює THL, а регулюючий орган тісно співпрацює з THL. Регулятор регулярно проводить зустрічі та семінари, на яких також присутні міністерства, пов'язані з азартними іграми (Міністерство внутрішніх справ та Міністерство соціальних справ та охорони</p>

	<p>здоров'я).</p> <p>У Фінляндії є лише один державний оператор азартних ігор Veikkaus, і регулюючий орган, відстежує його діяльність, особливо з точки зору запобігання шкоді. Наприклад, всі нові ігри оцінюються перед запуском, і будь-який сумнівний маркетинг обговорюватиметься і вирішуватиметься на регулярних зустрічах.</p>
Кіпр	<p>На Кіпрі існує центр FAROS (що в перекладі з грецької означає «маяк») — це центр профілактики та лікування проблемної та патологічної залежності від азартної гри. Це ініціатива Комісії, що є основним органом фінансування всього проекту. Комісія несе відповідальність за один із двох напрямків, пов'язаних з інформацією/профілактикою/дослідженнями, тоді як другий напрямок, пов'язаний з консультаціями/лікуванням/підтримкою, знаходиться у віданні Національного управління боротьби з залежністю, яке є державним органом, відповідальним за все, що пов'язане із залежностями (зокрема залежність від азартних ігор).</p> <p>FAROS є результатом співпраці двох органів із призначеною неурядовою організацією, що здійснює програми консультування, лікування та підтримки, що пропонуються гравцям із пристрасстю до азартних ігор, а також їхнім сім'ям (індивідуальні та групові заняття), а також національна безкоштовна гаряча лінія для отримання порад/підтримки тим, хто прямо чи опосередковано постраждав від азартних ігор. Додаткову інформацію про програми лікування, ліцензовані Національним управлінням боротьби з залежністю, можна знайти на їх веб-сторінці тут: www.naac.org.cy.</p> <p>Регулятор несе відповідальність за запобігання потенційній шкоді суспільства, пов'язаною з азартними іграми. Тому орган має Стратегію відповідальної гри, побудовану на принципах профілактики та лікування, за допомогою якої ми розробляємо та реалізуємо профілактичні програми самостійно або у співпраці з іншими державними чи неурядовими органами, і підтримує Національне управління боротьби з залежністю у їх наданні послуг з лікування, оскільки вони є відповідальним органом із цього питання.</p> <p>Оператор, як зазначено у законодавстві, а також у його Програмі відповідальної гри (яка затверджується регулятором до її реалізації), несе відповідальність за надання інформації своїм клієнтам щодо доступних послуг консультування, підтримки та лікування.</p>
Чехія	<p>У Чеській Республіці існує кілька структур підтримки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - національна гаряча лінія, яка допомагає людям із ігровою залежністю, знаходиться у віданні Національного центру моніторингу наркотиків та наркоманії (частина відділу антинаркотичної політики Управління уряду Чеської Республіки). Онлайн-консультації з питань залежності - послуги надаються безкоштовно та анонімно; - декілька державних лікувальних установ та неурядових організацій - РОВ – реєстр гравців, які добровільно виключили себе з участі в азартних іграх. До РОВ також входять особи, які отримують певні пільги від держави, не сплачують аліменти або є банкрутами. РОВ знаходиться у віданні Міністерства фінансів (регулятор азартних ігор). Як правило, програми та центри знаходяться у віданні Міністерства охорони здоров'я. <p>Оператори зобов'язані розміщувати інформацію та контактну інформацію про лікувальні заклади та установи у казино або на своєму сайті. Також деякі гральні оператори приєдналися до проекту «Відповідальна гра»</p>

	<p>(добровільно), тому вони аналізують особливості ігрової поведінки гравців (наприклад, високі ставки, частота та тривалість гри). Коли результат аналізів вказує на небезпечну ігрову поведінку, оператор азартних ігор зв'язується з гравцем електронною поштою, пропонуючи заходи самообмеження або психологічну допомогу. Посилання на проект «Відповідальна гра» тут: https://www.zodpovednehrani.cz/.</p>
Болгарія	<p>У Болгарії прийнято, що проблема ігрової залежності відноситься до тієї ж категорії, що й інші види залежності у галузі психічного здоров'я, за які відповідає Міністерство охорони здоров'я.</p> <p>Надаються можливості психологічних консультацій та лікування у рамках програм психосоціальної реабілітації (реабілітаційних програм). Програми психосоціальної реабілітації внесено до спеціального реєстру на сайті Національного центру громадського здоров'я та аналізів. Крім того, неурядова організація охорони здоров'я АРЗ «Солідарність» пропонує Болгарську національну гарячу лінію з наркотиків, алкоголю та азартних ігор, щоб інформувати, консультиувати та направляти до місць допомоги осіб, які страждають на ігрову та іншу залежність.</p> <p>Органи контролю грального бізнесу, а саме структури Національного агентства з доходів мають обмежені можливості для співпраці зі структурами підтримки. Обов'язки, покладені на орган-регулятор, спрямовані на превентивну діяльність, спрямовану на зменшення чи запобігання потенційним негативним економічним, соціальним та особистим наслідкам для вразливих осіб та їх близьких. У зв'язку з цим Національне агентство з доходів (НАД) створює та веде реєстр вразливих осіб, що дозволяє гравцям добровільно обмежувати доступ до азартних ігор. Заява про внесення до реєстру має бути адресована генеральному директору НАД та може бути подана як особисто, так і через представника відповідної особи. У запиті може бути зазначений період, за який вноситься запис, який не може бути меншим за два роки. Після включення до реєстру гравець виключається з участі в онлайн-гемблінгу і не має доступу до ігрових залів і казино до закінчення терміну реєстрації. НАД інформує операторів азартних ігор про осіб, включених до Реєстру, і вони зобов'язані не допускати осіб, включених до Реєстру, до участі в організованих ними іграх.</p> <p>Оператори азартних ігор зобов'язані інформувати своїх гравців про небезпеку виникнення ігрової залежності шляхом розміщення на видному місці у всіх надземних майданчиках, де проводяться азартні ігри, а також на своїх сайтах попередження про ризик виникнення ігрової залежності, інформацію про можливості консультиування та лікування ігрової залежності, а також повідомляють їх про можливість клопотання про включення до реєстру для самовиключення.</p>